

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1231/2010

z dnia 24 listopada 2010 r.

rozszerzające rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 79 ust. 2 lit. b),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Parlament Europejski ⁽³⁾, Rada oraz Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny ⁽⁴⁾ wzywały do lepszej integracji obywateli państw trzecich, którzy legalnie zamieszkują na terytorium państw członkowskich, poprzez przyznanie im jednolitych praw, odpowiadających możliwie jak najbardziej tym, z których korzystają obywatele Unii.
- (2) Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych na posiedzeniu w dniu 1 grudnia 2005 r. podkreśliła, że Unia musi zapewnić sprawiedliwe traktowanie obywatelom państw trzecich, którzy legalnie przebywają na terytorium państw członkowskich, oraz że bardziej energiczna polityka w zakresie integracji powinna stawić

sobie za cel zagwarantowanie im praw i obowiązków porównywalnych do praw i obowiązków obywateli Unii.

- (3) Rozporządzenie Rady (WE) nr 859/2003 ⁽⁵⁾ rozszerzyło stosowanie przepisów rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo.
- (4) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, zwłaszcza z jej art. 34 ust. 2.
- (5) Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego ⁽⁶⁾ zastępuje rozporządzenie (EWG) nr 1408/71. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego ⁽⁷⁾ zastępuje rozporządzenie (EWG) nr 574/72. Rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i (EWG) nr 574/72 zostają uchylone ze skutkiem od daty rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i rozporządzenia (WE) nr 987/2009.
- (6) Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 znacząco aktualizują i upraszczają zasady koordynacji zarówno w odniesieniu do ubezpieczonych, jak i do instytucji zabezpieczeń społecznych. W przypadku tych ostatnich zaktualizowane zasady koordynacji mają na celu przyspieszenie i ułatwienie przetwarzania danych dotyczących praw do świadczeń osób ubezpieczonych oraz zmniejszenie związanych z tym kosztów administracyjnych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 151 z 17.6.2008, s. 50.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2008 r. (Dz.U. C 294 E z 3.12.2009, s. 259), stanowisko Rady przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 lipca 2010 r. (Dz.U. C 253 E z 21.9.2010, s. 1) i stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 7 października 2010 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 października 1999 r. w sprawie posiedzenia Rady Europejskiej w Tampere (Dz.U. C 154 z 5.6.2000, s. 63).

⁽⁴⁾ Opinia EKES z dnia 26 września 1991 r. w sprawie statusu pracowników migrujących z państw trzecich (Dz.U. C 339 z 31.12.1991, s. 82).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 284 z 30.10.2009, s. 1.

- (7) Do celów Unii należą wspieranie wysokiego poziomu ochrony socjalnej oraz podnoszenie poziomu i jakości życia w państwach członkowskich.
- (8) Aby uniknąć sytuacji, w której pracodawcy oraz krajowe instytucje zabezpieczeń społecznych są zmuszeni do zajmowania się złożonymi sytuacjami prawnymi i administracyjnymi dotyczącymi tylko ograniczonej grupy osób, należy korzystać w pełni z dobrodziejstw modernizacji i uproszczenia w dziedzinie zabezpieczenia społecznego poprzez stosowanie jednego instrumentu prawnego koordynacji łączącego rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009.
- (9) W związku z powyższym niezbędne jest zastąpienie rozporządzenia (WE) nr 859/2003 przez instrument prawny, którego podstawowym celem ma być zastąpienie odpowiednio rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 rozporządzeniem (WE) nr 883/2004 i rozporządzeniem (WE) nr 987/2009.
- (10) Stosowanie rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i rozporządzenia (WE) nr 987/2009 do obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo, nie może dać im jakiegokolwiek prawa do wjazdu, pobytu lub zamieszkania w państwie członkowskim ani dostępu do rynku pracy. Stosowanie rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i rozporządzenia (WE) nr 987/2009 powinno zatem pozostać bez uszczerbku dla prawa państwa członkowskiego do odmowy wydania, cofnięcia lub odmowy przedłużenia zezwolenia na wjazd, pobyt, zamieszkanie lub pracę w danym państwie członkowskim zgodnie z prawem unijnym.
- (11) Na mocy niniejszego rozporządzenia rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 powinny mieć zastosowanie tylko o tyle, o ile dana osoba już legalnie zamieszkuje na terytorium państwa członkowskiego. Legalne zamieszkanie powinno być zatem warunkiem wstępnym stosowania tych rozporządzeń.
- (12) Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 nie powinny mieć zastosowania w sytuacji, która pod każdym względem dotyczy jednego państwa członkowskiego. Dotyczy to między innymi sytuacji obywatela państwa trzeciego, związanego tylko z państwem trzecim i jednym państwem członkowskim.
- (13) Warunek legalnego zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego nie powinien mieć wpływu na prawa wypływające ze stosowania rozporządzenia (WE) nr 883/2004, dotyczące świadczeń z tytułu inwalidztwa, emerytur i rent rodzinnych, w imieniu jednego lub kilku państw członkowskich, dla obywatela państwa trzeciego, który wcześniej spełnił warunki niniejszego rozporządzenia, albo osób pozostałych przy życiu po śmierci takiego obywatela państwa trzeciego w zakresie, w jakim wywodzą swoje prawa od pracownika, zamieszkujących w państwie trzecim.
- (14) Zachowanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych, jak ustanowiono w art. 64 rozporządzenia (WE) nr 883/2004, podlega warunkowi zarejestrowania się w charakterze osoby poszukującej pracy w służbach zatrudnienia każdego z państw członkowskich wjazdu. Przepisy te powinny zatem mieć zastosowanie do obywatela państwa trzeciego, pod warunkiem że osoba ta ma prawo, w stosownych przypadkach, na mocy jej zezwolenia na pobyt lub statusu rezydenta długoterminowego, do zarejestrowania się jako osoba poszukująca pracy w służbach zatrudnienia państwa członkowskiego wjazdu oraz prawo do legalnej pracy.
- (15) Niniejsze rozporządzenie powinno pozostawać bez uszczerbku dla praw i obowiązków wynikających z umów międzynarodowych z państwami trzecimi, których Unia jest stroną i które przewidują korzyści w zakresie zabezpieczenia społecznego.
- (16) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie z powodu sytuacji transgranicznych, natomiast ze względu na skalę unijną proponowanych działań możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości przewidzianą w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, przewidzianą w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (17) Zgodnie z art. 3 Protokołu (nr 21) w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Irlandia powiadomiła pismem z dnia 24 października 2007 r. o swojej chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.
- (18) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu (nr 21) w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, oraz bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związane ani go nie stosuje.
- (19) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu (nr 22) w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 mają zastosowanie do obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo, jak również do członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci, pod warunkiem że zamieszkują oni legalnie na terytorium państwa członkowskiego i znajdują się w sytuacji, która pod każdym względem dotyczy więcej niż jednego państwa członkowskiego.

Artykuł 2

Niniejszym uchyla się rozporządzenie (WE) nr 859/2003 w stosunkach między państwami członkowskimi, które są związane niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia 24 listopada 2010 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. BUZEK

Przewodniczący

W imieniu Rady

O. CHASTEL

Przewodniczący
